

CUMHURİYETİN

100 *yılı*

TUSİAD

TÜRKİYE
BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TÜSİAD

Bu yayın TÜSİAD'ın Cumhuriyetimizin 100. yılını kutlama etkinliği anısına hazırlanmıştır. TÜSİAD'ın Yönetim Kurulu Başkanları ile Yüksek İstişare Konseyi Başkanlık Divanı Başkanları ve Üyelerinin Cumhuriyet'in 100. yılına ilişkin görüşlerini içermektedir. Katkı sağlayan üyelerimize teşekkür ederiz.

Ekim 2023

CUMHURİYETİN
100 yıldır

Orhan Turan

TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı

100. yılını kutladığımız Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş tarihi, çağın nabızı yakalandığında, halkın gelişme yeteneğinin nasıl milli iradeye dönüştüğünün mükemmel bir örneğidir.

"Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" ilkesi 1921'de anayasa hükmü olmuştu. 29 Ekim 1923'te Cumhuriyet'in ilanıyla, siyasi meşruiyetin tek kaynağının eşit yurttaşların oyuna dayalı milli irade olduğu da ilan edildi. Saltanatın ardından hilafetin de lağvedilmesi, soya dayalı imtiyazlar gibi din ve mezhebe dayalı ayrıcalıkları da ortadan kaldırdı. Yeni Medeni Kanun'un yanı sıra kadınlara seçme ve seçilme hakkının tanınması toplumsal hayatta kadın-erkek eşitliği doğrultusunda dev bir sıçrama oldu. Cumhuriyet'in eğitim seferberliği ile her kesimden yurttaşın ve özellikle kız çocuklarının elde ettiği olanak ekonomik, siyasi ve toplumsal hayatın çehresini değiştirdi.

Başka yerlerde on yıllarca süren çatışmalardan ve kanlı ayaklanmalardan sonra gerçekleştirilebilen tam bağımsızlık, cumhuriyet yönetimi, laiklik, kadın hakları, bütün yurttaşların siyasal ve hukuksal eşitliği gibi o döneme göre radikal reformlar daha az sancılı, daha hızlı, daha köklü ve daha derin biçimde hayata geçirildi. Cumhuriyet kazanımları milletçe benimsendi; derinlere kök saldı ve geri döndürülemez bir nitelik kazandı.

Bunu, Atatürk'ün hedefe odaklanmışlık ve cesaret ile gerçekçilik ve ihtiyatlılık arasında kurduğu muazzam dengeye borçluyuz. Bu sayede toplumun istek ve beklentileri konsolide oldu ve değişim iradesi ortaya çıktı. Atatürk'ün dehası ve Kuvayımiliye ruhu, peyderpey hayata geçirilen uygulamalar ile imkansız görünen sıçramaları kaçınılmaz ve doğal dönüşümler haline getirdi.

Bu yüzden Atatürk sadece bir milli kahraman değil; bugün de hala bizlere ilham vermeyi sürdürüyor.

Biliyoruz ki özgürlük ve ilerleme mücadelesi hiç bitmez. Cumhuriyet'in devrimci ruhuna bugün de sahip çıkmalıyız. İlerleme hedefi doğrultusunda mücadeleden hiç vazgeçmemeliyiz. O günün koşullarında büyük reformlar yaptık. Geride bıraktığımız ilk yüzyılda eksik kalanları tamamlamalı, aksayanları tamir etmeliyiz. Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılına girerken küresel ekonomi politikten kaynaklanan çoklu sınamalarla da yüz yüzeyiz.

Karşı karşıya olduğumuz kapsamlı dönüşüm ihtiyacı karşısında toplumu oluşturan her kesimin ve her kurumun katkısına ihtiyaç var. Bu bakışla bu yıl "Cumhuriyet'in İkinci Yüzyılına Girerken" ana teması altında düzenlediğimiz çalıştaylarla "Cumhuriyet'i ve Demokrasiyi Birlikte Nasıl Güçlendireceğiz?", "Refahı Artırırken Adil Bölüşümü Nasıl Sağlayacağız?", "Çevreyle Uyumlu Bir Kalkınmayı Nasıl Başaracağız?", "Küresel Dönüşümler Karşısında Ulusal Stratejimizi Nasıl Konumlandıracağız?" başlıklarını ele aldığımız çalışmamızda, bugün ihtiyaç duyduğumuz sıçramanın alt yapısını farklı toplum kesimlerinin katkılarını alarak ortaya koymaya çalışıyoruz.

Yeni bir sıçrama yapmak için hiçbir kesimi dışarıda bırakmadan, hepimiz eşit yurttaşlık temelinde bir araya gelmeliyiz. Demokrasi, ifade özgürlüğü, laiklik ve hukukun üstünlüğü bize bu temeli sağlayacak. Toplum olarak farklılıklarımızı zenginliğe dönüştürerek dönüşüm doğrultusunda irademizi ortaya koyabilmeliyiz.

Yüzyıl önce nasıl yapmışsak şimdi yine yapabiliriz. Cumhuriyet bize bu bilinci, bu güveni sağlıyor.

TÜSİAD

CUMHURİYETİN
100 *yılı*

Tuncay Özilhan

TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkanı

Cumhuriyetimizin kuruluşunun hemen öncesinde ülkenin manzarasına bakan biri, yokluk ve yoksunluktan bitap düşmüş, savaşlarda harap olmuş, her tarafı şehit kanlarıyla sulanmış, memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olan bu topraklarda çok yakın bir gelecekte barış, tam bağımsızlık, laiklik, demokrasi, bilimsel ve ekonomik ilerleme hedefleriyle bir cumhuriyetin kurulacağını sanırım hiç tahmin edemezdi.

Buna rağmen kısacık bir süre içinde, eski bir dünyaya ait Osmanlı'nın hilafet ve padişahlık düzeni yerini egemenliğin kayıtsız şartsız millette olduğu, eşit vatandaşlık üzerine kurulu bir yönetim yapısına sahip çağdaş bir devlete, Türkiye Cumhuriyeti'ne bıraktı. İktisadi olarak bir çöl olan Anadolu toprakları kısa zamanda verimli bir vahaya dönüştü. Çünkü tam bağımsızlığın siyasi bağımsızlık kadar iktisadi bağımsızlığı da gerektirdiği daha kurtuluş ve kuruluş mücadelesi verilirken idrak edilmişti.

Türk devleti, küllerinden yeniden doğdu ve milletler topluluğunun saygın bir üyesi haline geldi. Bir yüzyıl önce imparatorluklar çağı kapanırken ve eski dünya düzeni büyük bir hızla yerle bir oluyorken yerine nasıl bir düzen oluşacağı belli değildi. Tüm dünyaya muazzam bir karmaşa hakimdi. Bu belirsizlik ortamında Atatürk ve kadrosu müthiş bir siyasi basiret örneği göstermiş, tarihin akışının yönünü çok doğru okuyarak devletin temelini sağlam biçimde atmıştı.

2023 yılına geldiğimizde dünya 1923 yılındaki dünya kadar olmasa da bir kez daha büyük gerilimlere sahne oluyor.

Bugün de aynen 100 yıl önce olduğu gibi değişimin yönünü doğru okumak gerekiyor. Küresel jeopolitikte gerilimler, yeni bir teknolojik devrim, eşitsizlik ve göçlerle tırmanan toplumsal gerilimler ile ekolojik kriz ve iklim değişikliği çok kuvvetli değişim rüzgarları estiriyor.

Bu değişimler karşısındaki en önemli dayanağımız bir yüzyıl önce büyük fedakarlıklarla elde etmiş olduğumuz Cumhuriyet değerleri. Karşı karşıya olduğumuz çetrefil sorunları, Cumhuriyet değerlerinin sağlam zeminine basarak, egemenliğin kayıtsız şartsız sahibi milletin iradesiyle, halkın fiili olarak seferber olmasıyla çözebiliriz ancak. İlk yüzyılımızın tecrübelerinden gerekli dersleri çıkartmalı, eksikliklerimizin ve çözölememiş sorunlarımızın farkında olmalı ve bunları düzeltmeyi ve iyileştirmeyi hedeflemeliyiz.

Demokrasimizi geliştirerek, kadının toplumsal konumunu tahkim ederek, bilim ve teknoloji kapasitemizi yükselterek, farklılıkları ahenkli biçimde bir araya getirip daha sağlam bir toplum yaratarak, daha iyiye ulaşmak için birlik ve beraberlik ruhunu sahiplenerek Cumhuriyetimizi ikinci yüzyılında çok daha ileri taşımalıyız.

Cumhuriyetimizin kurucularına büyük bir şükran borcumuz var. Yüz yıl önce atılmış olan sağlam temeller üzerinde daha iyi bir gelecek inşa etmek bu borcu ödemenin tek yolu.

Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılını böyle bir anlayışla, büyük bir coşkuyla kutluyoruz.

TÜSİAD

CUMHURİYETİN
100 *yılı*

Rahmi M. Koç

Koç Holding A.Ş. Şeref Başkanı

TÜSİAD Onursal Başkanı

1990 – 1994 TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkanı

1979 – 1984 TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı, 1976 – 1978 / 1986 TÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi

Cumhuriyetimizin 100. yıl dönümünü idrak etmenin ve ikinci asrına adım atmanın coşkusu ve mutluluğu içindeyiz.

Türk milleti, bundan yüz yıl önce yaşadığı karanlık günlerden, Gazi Mustafa Kemal'in önderliğinde, "bağımsızlığın ancak milletin azim ve kararıyla mümkün olduğu" aydınlanmasıyla çıkmış ve esaret zincirlerini kırmıştır. Ulu Önder Atatürk kararlılığı sayesinde Cumhuriyet'i kurmuş, memleketimizi demokratik bir düzene oturtmuştur.

Bize bu inancı, özgüveni aşılayan, Cumhuriyetimizin mimarı Büyük Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü saygı, minnet ve rahmetle anıyoruz.

Bu çok özel yıl dönümünde, Cumhuriyetimizin dayandığı fikrî temellerin daha sık vurgulanması gerektiği kanaatindeyim.

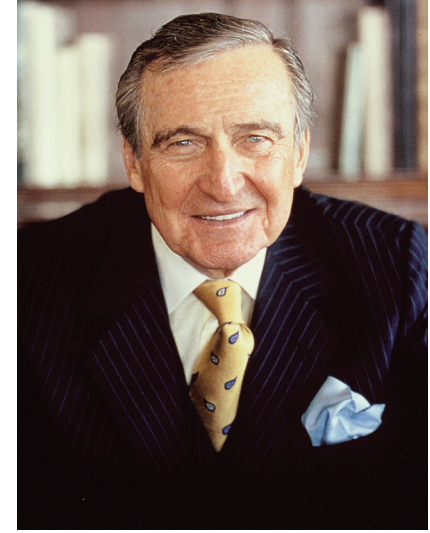
Vatanın bir asır evvel içine düştüğü çaresizliğin asıl sebebi, Mustafa Kemal'in "savaşılacak en büyük düşman" dediği cehaletti. Nitekim Cumhuriyet, milletimizin muasır medeniyet seviyesini aşmasını hedefleyen inkılaplar üzerinde kuruldu. Bunların göz ardı edilmesi, aydınlık yarınlarımızı ve nihayetinde en kutsal emanet saydığımız Cumhuriyetimizin varlığını tehlikeye atacaktır. Her türlü badireye rağmen, geride bıraktığımız yüzyılda çok mesafe kat ettiğimiz açıktır. Fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür Cumhuriyet nesilleri, pek çok alanda gurur verici başarılar kazanmışlardır. Lakin hayallerimiz ve yapabileceklerimiz, bugüne kadar yapılanların çok ötesindedir.

Dünyada, ekonomisi güçlü olan ülkelerin hatır ve ağırlığının, diğerlerinden daha fazla olacağı beynelmilel bir hakikattir. Bunun içindir ki Türkiye'nin ekonomik olarak istikrarlı olması, ülkemizin iç ve dış politikasına mukavemet verecektir. Tabiatıyla sadece ekonomik büyümeye değil; nitelikli eğitim, bilim, kültür ve sanata, yani toplumsal kalkınmaya da önem vermeliyiz. Bunların biri olmaksızın diğerlerinin yeterince tekâmül edemeyeceğinin farkında olan çağdaş bir anlayış gerekmektedir.

Demokrasimizi geliştirip güçlendirmek önceliğimiz olmalıdır. Topluluğumuzun kurucusu Vehbi Koç, "Ülkem varsa ben de varım; demokrasi varsa hepimiz varız" derken, demokrasinin, memleketimizin istikbali, halkımızın refahı ve saadeti için ne kadar mühim olduğuna işaret ediyordu; zira demokrasi elden gitmedikçe, kıymeti anlaşılamaz.

Cumhuriyetimizin 100. yaşını kutlarken, uluslararası nizamın belirsizliklerle dolu olduğu yeni bir döneme giriyoruz. Basiretle yönetilmesi gereken bu sürecin memleketimiz için riskler kadar önemli fırsatlar da barındırdığı kanaatindeyim. Her hâlükârda, istikbalimizin teminatı, Cumhuriyetimizin temelini teşkil eden inkılaplara ve onu daha da ileriye taşıyacak çağdaş değerlere kayıtsız şartsız bağlılıktır. Yüz yıl önceki kurucu ruhu ve geleceğe ilişkin umutlarımızı daima canlı tutmak mecburiyetindeyiz.

Ben, Türkiye Cumhuriyeti'nin ikinci asrının daha görkemli olacağına yürekten inanıyorum; zira Büyük Atatürk'ün "bütün ümidim" dediği Türk gençliğine güveniyorum. Bu vatan hepimizindir ve Cumhuriyetimizin değer ve erdemlerini, erozyona uğratmadan, güçlendirmek görevimizdir.

TÜSİAD

CUMHURİYETİN
100 *yılı*

Ömer Dinçkök

Atlantik Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı
TÜSİAD Onursal Başkanı
1987 – 1988 TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı

Atatürk'ün Türk ulusuna armağan ettiği Cumhuriyetimizin bize kazandırdıklarını düşünmemek elde değil. Sevinçle 100. yılı kutluyoruz. Bu zaman diliminde nereden nereye geldik? Veya nereden nereye gelemedik diye de bakabiliriz.

Yaşam dinamik bir ortamda sürüyor. Gelişmişlik kriterlerinde neredeyiz? Biz çaba içerisinde iken diğer ülkeler nerede? Dünyaya baktığımızda öne çıkan ülkelerin kıyasıya rekabet ve gelişim yarışı içerisinde oldukları gerçeği yadsınamaz. Ülkeler arası yarış kıyasıya ve acımasızca devam ediyor.

Çağdaş medeniyet tanımı içinde birçok unsuru barındırıyor. Ekonomik gelişmenin yanı sıra sosyal, kültürel ve siyasi alanlarda insanımızın çağdaş ihtiyaçlarına cevap arıyoruz. Bu yarışta önümüzdeki ülkelere bakınca anahtar ilkeleri iyi ve kusursuz uygulayanlar hep önde.

Ülkelerin kurumsal yapıları bu gelişme yarışında önemli ölçüde öne çıkıyor. İnsanına daha hızlı maddi ve manevi olanaklar sunabilenlerin yaşam memnuniyeti üst düzeyde. Bu ülkeler yarışın önde gidenleri.

Biz de doğru yerden başlamakla birlikte aksadığımızı kabullenmeliyiz. Eğitimde fırsat eşitliği, kadınların ekonomik özgürlüğü ve iş gücüne katkısı konusunda daha çok çalışmamız gerekiyor. Sosyal ve kültürel dönüşümü hızlandırmak için düzenli ve rekabetçi ortamı hazırlayalım.

Ekonomik kalkınmanın, insanımıza iş ve yeterli kazanç sağlamak için istikrarlı ve kesintisiz gerçekleştirilmesi elzem. Küresel anlamda rekabetin giderek acımasız olduğunu gözden kaçırmayalım. Yetişmiş beyinler bizim için bir kıymet.

İşin özünde sahip olduğumuz veya dışarıdan sağladığımız her kaynağı verimli, yerinde ve zamanında kullanmalıyız. Zamanın ne kadar değerli olduğunu gözden kaçırmayalım.

Son ve çok önemle belirtmek istediğim başlık, dünyanın içinde olduğu dijital dönüşüm. Bilgiye ulaşım, bilginin işlenmesi ve kullanımı düşünülemeyecek hızda ve boyutta gerçekleşiyor. Teknoloji dünyasında bu ışık hızındaki dönüşümde ülkemizin rolü olmalı. Gençlerimize bunun altyapısını kurup onlara imkân sağlayarak ve iş güvencesi ile bu yarışta kendimize kulvar açmalıyız.

Bugünlerimizi büyük Ata'mıza borçluyuz. O'nun ve bize sunduklarının önünde saygı ile eğiliyorum.

TÜSİAD

CUMHURİYETİN
100 *yılı*

Bülent Eczacıbaşı

Eczacıbaşı Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı
TÜSİAD Onursal Başkanı
1997 – 2000 TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkanı
1991 – 1992 TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı

Cumhuriyet'in ilk yüzyılı birçok hayalin gerçeğe dönüştüğü, başarılarla dolu, olağanüstü bir dönem... Vatandaşlıkta eşitliğin, sosyal hak ve adaletin, laikliğin, akıl ve bilimin, modernleşmeyle çağdaş medeniyete giden yolun kapılarının açıldığı, önemli de bir mesafe aldığımız bir dönem...

Cumhuriyetimizin yeni yüzyılına, kendimize saygı duyarak, kendimize güvenerek ve cesaretle başlıyoruz. Toplumun tüm paydaşlarının ortak olduğu bir hayal ve çabaya, kuşkusuz demokrasimiz ve ortak akli aramayı mümkün kılan ifade özgürlüğü güç verecek. Gelecek kuşaklar sorumluluk duygusu ile kendi başarı hikâyelerini ancak bu şekilde yazabilecek.

Ne mutlu ki, Türkiye her açıdan son derece bereketli bir coğrafya üzerinde bulunuyor. Güçlü bir yeni hikâye için ihtiyacımız olan pek çok şeye sahibiz. İçinden geçtiğimiz güç koşullara rağmen daha iyisi için çabamız hep sürecek. Geleceğin bugünden çok daha iyi olacağına duyduğumuz inançla çalışmaya devam edeceğiz.

Başarısını, "yarattığı toplumsal değer ile ölçen" kurucumuz Merhum Nejat Eczacıbaşı'nın inanç ve heyecanı, Cumhuriyetimizin yeni yüzyılında da hepimizin "ruhuna canlılık ve ilham" veriyor. Ülkemizin çağdaş geleceğine duyduğumuz umut ve güven ile çalışıyoruz. Türkiye'nin girişimcilik potansiyeline ve iyi yetişmiş insan gücüne dayanan bir atılımla, Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılında daha da ayrıcalıklı bir konuma gelebileceğine güveniyoruz. Çalışanlarımızla, iş ortaklarımızla, tüm paydaşlarımızla ülkemiz ve dünyamız için sağlıklı bir geleceği inanç, azim, özen, güven ve cesaretle hep birlikte oluşturacağımızı biliyoruz. Çünkü daha güzel bir gelecek kendi kendine var olmayacak. Ortak çabamızla gerçekleşecek...

Refah ve mutluluğumuzu artırmak için, yaşamı hep beraber kazanacağımız bir oyun gibi görmekten öte bir seçeneğimiz bulunmuyor. Hedeflediğimiz her alanda başarılı olacağız. Değer üreteceğiz. Hayatlarımıza yeni anlamlar katacağız. Bu vesileyle bugün ülkemizin ulaştığı noktayı mümkün kılan başta Mustafa Kemal Atatürk ve yol arkadaşları olmak üzere, Cumhuriyet hayaline ortak olmuş tüm paydaşlarımızı bir kez daha saygı ve minnetle anarken, yaşasın Cumhuriyet diyoruz!

TÜSİAD

CUMHURİYETİN
100 *yılı*

Cem Boyner

Boyner Grup Yönetim Kurulu Başkanı ve CEO'su
1989 – 1990 TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı

Çağdaş, adil, eşit bir yaşamın teminatı Cumhuriyet'i 100 yıl önce bize armağan eden Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e ve canlarını düşünmeden ortaya koyan, cesaret timsali kahramanlarımıza çok şey borçluyuz. Cumhuriyet'in yeni yüzyılını karşılarken aklımda, zihnimde ve eylemlerimde geleceğe taşımaya zorunlu olduğumuz bu emanete yakışır adımlar atma arzusu, heyecanı yatıyor.

Bir milada tanıklık ediyoruz... Ülkemizi; eğitimde, istihdamda, yaşam şartlarında hak ettiği seviyeye ulaştırmak için 100 yıl önce gerçekleştirilen reformlara, bugün hala hayranlıkla karşıladığım Atatürk'ün vizyonuna sıkıca tutunmamız gerektiğine inanıyorum.

Bugünün Türkiye'sine baktığımızda; eğitimden, çevreye, ekonomiden toplumsal cinsiyet eşitliğine kadar birçok alanda arzu ettiğimiz, bize yakışan seviyenin gerisinde olduğumuzu kabul etmemiz gerekiyor.

Eşiğinde durduğumuz bu yeni yüzyılda bize düşen sorumluluklar büyük ve bence işe gençlerimizin geleceğini garanti altına alarak başlamamız gerekiyor. Cumhuriyet'i emin adımlarla geleceğe taşıyacak gençlerimizden umudu, geleceğe güveni, bugünün mutluluğunu ödünç aldık.

Eğitimde fırsat eşitliğini yakaladığımız, gençlerin iş gücüne hak ettikleri şartlarla katılabilmelerini sağladığımız, denizleri, gölleri, ormanları koruyabildiğimiz günleri hasretle bekliyorum.

Ve bu hasreti ancak ve ancak çalışarak bitirebileceğimizi biliyorum.

Atatürk'ün "Gençliği yetiştiriniz. Onlara ilim ve irfanın müspet fikirlerini veriniz. Geleceğin aydınlığına onlarla kavuşacaksınız." sözleriyle altını çizdiği bu gerçeği unutmadan cesur, sürdürülebilir adımlar atmamız.

Gurur ve minnetle tutunduğumuz Cumhuriyet'in ilk yüzyılını geride bırakıyoruz.

Şimdi sırada yeni nesillerden ödünç aldıklarımızı geri vermek için çalışmak, durmamak, hep ileriye uzanmak var. Unutmayalım ki burası "coğrafya kaderdir" demeyenlerin ülkesi.

Geleceğin aydınlığı bizleri bekliyor.

Bu daha ilk yüzyılımız!

TÜSİAD

CUMHURİYETİN
100 yıldır

Halis Komili

1993 – 1996 TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı

İnsanlık tarihi, uzun dönemde insan topluluklarının gelişmesinin tarihi olsa da her zaman düz ve yükselen bir çizgi izlememiştir. Toplumların hayatında kırılmalar, gerilemeler, düşüşler çokça görülmüştür. Ama kimi zaman da bu baş aşağı gidişler bir dönüm noktası haline getirilmiş ve büyük bir atılımın üzerinde yükseldiği bir zemine dönüştürülmüştür.

100 yıl önce, Osmanlı İmparatorluğu'nun küllerinden doğan Türkiye Cumhuriyeti ve onu tamamlayan Atatürk Reformları böylesi bir çöküşün tüm dünyaca saygı duyulan, ilham veren bir atılıma dönüştürülmesinin destansı bir örneğidir.

Mustafa Kemal ve yol arkadaşları, Kurtuluş Savaşı'nı sadece siyasi ve askerî bir harekât olarak görmemiş, ekonomi, eğitim, hukuk gibi alanları "Kurtuluş"un ayrılmaz bir parçası saymışlardır. Bugün, Cumhuriyetimizin 100. yılını kutlarken, çok açık ki, yeniden bir kırılma noktasıyla karşı karşıyayız. Bir büyük atılımla aşılması gereken bir kırılma noktasıyla...

Türkiye Cumhuriyeti, 100 yıl öncesiyle karşılaştırıldığında, çok büyük bir gelişme gösterdi. Ama bu süre içinde dünya da yerinde durmadı. Büyük Atatürk'ün önümüze koyduğu hedefi, "muasır medeniyetler" seviyesine ulaşma hedefini ölçü alırsak, "muasır medeniyetler"i bizim hızımızdan çok daha büyük bir hızla geliştirdiğini kabul etmek zorundayız.

Hızımızı artırmak için neye ihtiyacımız var?

Her şeyden önce, yerel kaynakları azami ölçüde değerlendiren, dünyaya entegre olmuş, verimli, üretken, bilimsel gerçeklere yaslanan, yüksek katma değerli bir ekonomiye ihtiyacımız var. Bu ekonomik yapının sürdürülebilirlik ilkelerine azami ölçüde uyum göstermesini, doğamızı, yerleşimlerimizi tehdit etmemesini sağlamamız gerekiyor. Etkin ve adil bir vergi sistemiyle finanse edilen kamu hizmetlerinin parti ve yöre ayrımı yapmadan tüm vatandaşlara ulaşması, bilgiye ve kültüre erişimin yurt sathına yaygınlaştırılması bir başka gereklilik.

Böyle bir ekonominin ve toplumsal yapının gerçekleştirilebilmesi için sadece bunun bilincine varmış bir siyasi iradeye değil, yetişmiş insan gücüne, hem de çağdaş gereklere uygun biçimde yetişmiş insan gücüne ihtiyacımız var. Bilime ve çağdaş değerlere yaslanan bir eğitim sistemini hayata geçirmek için köklü bir reform bugün de tıpkı 100 yıl önce olduğu gibi acil bir ihtiyaç olarak önümüzde duruyor.

İnsanın olduğu her yerde, kuralların olması şart. Günümüzün ihtiyaçları, bu kuralların, ifade ve girişim özgürlüğünü desteklemesini, hak ve adalet duygusunu hiçbir ayrımcılık olmaksızın toplumun tüm katmanlarına yaymasını ve herkese eşit biçimde uygulanmasını zorunlu kılıyor. Bugün bunu sağlayabilmek, çok ciddi bir hukuk reformunu hayata geçirerek, Türkiye Cumhuriyeti'ni çağdaş bir hukuk devleti haline getirmeyi gerektiriyor. Bu ortamın insan haklarına dayalı gelişmiş bir demokrasi olmaksızın sağlanması da sürdürülebilmesi de olanaklı değil. Bu ülkenin insanları en aykırı görüşleri bile serbestçe dile getirebilmeli, kutuplaşmadan tartışabilmeli. Parti liderlerinin seçtiği kişilerce değil, kendi seçtikleri kişilerce temsil edilebilmeli. Seçtikleri kişileri etkin bir şekilde denetleyebilmeli ve onlardan hesap sorabilmeli.

Cumhuriyet'in ikinci yüzyılına girerken, emperyalist güçlere karşı imkânsız görünen bir savaşı kazanan, ardından 15 yıl gibi kısa bir sürede gerçekleştirdiği reformlarla modern Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Mustafa Kemal Atatürk'ün mirasını gereğince değerlendirebilmek, 100 yıl önce başlattığı atılımı hızlandırarak sürdürebilmek için daha fazla zaman kaybetmeden bizi gelişmiş toplumlar arasına sokacak yeni reformları hayata geçirmekten başka çaremiz yok.

TÜSİAD

CUMHURİYETİN
100 yıldır

Güler Sabancı

Sabancı Holding Yönetim Kurulu Başkanı

1997 – 2000 TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkan Yardımcısı

1991 – 1996 TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı, 1987 – 1990 TÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi

Türkiye, Cumhuriyeti yönetim şekli olarak seçmiş dünyadaki onlarca ülkeden sadece biridir. Ama hiçbir ülke Cumhuriyeti bizim gibi görmez. Bizim gibi hissetmez. Çünkü Cumhuriyet bizim için bir yönetim şekli değil, bir yaşam biçimidir.

Bizim için Cumhuriyet;

Bitmek tükenmek bilmeyen bir muasır medeniyet yolculuğudur. Kıymet bilmektir. Yeniliğe açık olmaktır. Durduğun yerle yetinmemektir. Kendinle yarışmaktır. Hudutsuz düşündürmektir.

Her türlü ayrıştırmayı reddetmektir. Gücünü birlik ve beraberlikten almaktır. “Bir” olabilmekten gurur duymaktır. Türkiye’nin ve Türk insanının her şeyin en iyisine layık olduğuna inanmaktır.

Eşitliktir. Kadına toplumda ait olduğu yeri vermektir. En gelişmiş ülkelerin erkek hegemonyasıyla gururlandığı dönemlerde, kadına seçme ve seçilme hakkı verebilmektir. Dünyaya örnek olmaktır. Kadınların her konuda yükselmelerini sağlamaktır. Atatürk’ün o meşhur sözlerindeki gibi; “yalnız erkeklerin ilerlemesiyle bir milletin yükselemeyeceğini bilmek”, “kadınları omuzlar üzerinde göklere yükseltmeye layık görmektir”.

Cumhuriyet gençlere inanmaktır, güvenmektir. Ve bunu onlara hissettirmektir. Onları cesaretlendirmek, fırsat vermektir. Onların hayallerine ortak olmaktır.

Sanata sahip çıkmaktır. Özgür düşünceyi teşvik etmektir. Aydınlanmayı, çağdaşlaşmayı hayat görüşü olarak benimsemektir. Sivil toplumu güçlendirmenin aslında demokrasiyi güçlendirmek olduğunu bilmektir.

Aklın, ilimin, bilimin izinden hiçbir zaman ayrılmamaktır. Eğitimi, kültürü, bilgiyi aydınlığa açılan en geniş pencere olarak görmektir. Sorgulayan, araştıran, insani değerlere daima saygı duyan, ülkesine ve milletine bağlı nesiller yetiştirmektir.

Kısacası; Cumhuriyet bizi biz yapan değerlerin karşılığıdır.

Sabancı Topluluğu olarak, 100 yıllık bu yolculuktan aldığımız cesaretle 98 yıldır çalışıyoruz, üretiyoruz.

Bundan sonra da;

Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk’ün “en büyük eserim” dediği Cumhuriyet’e sıkı sıkıya sarılmaya, ülkemizi muasır medeniyetler seviyesine yükseltmek için kararlılıkla çalışmaya devam edeceğiz.

1985 yılında ilk kadın üyesi olduğum TÜSİAD için bu satırları kaleme almaktan büyük gurur duyuyorum.

Ve bunu Cumhuriyet’e ve Atatürk’e borçluyum.

Yaşasın Cumhuriyet!

TÜSİAD

CUMHURİYETİN
100 yıldır

Sinan Tara

ENKA Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı

2001 – 2002 TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkan Yardımcısı

1995 – 1998 TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı, 1991 – 1994 TÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi

Biz Türklerin karakteri yüzyıllar içinde Orta Asya'nın sonsuz steplerinde şekillenmiş. Göçebe yaşam sonucu kendi aklına güvenen, erkeği kadını eşit, çalışkan, cesur ve özgür bireylerden oluşan açık görüşlü bir ulus ortaya çıkmış.

Atatürk devrimleriyle zaten insanların ruhunda bulunan bu hasletler bir anlamda resmiyet kazanmış. Ata'nın önümüze koyduğu "çağdaş uygarlık seviyesine ulaşma" hedefiyle de diğer uluslarla rekabet etmek ve hiçbir konuda geri kalmamak üzere yola çıkılmış. Toplum da Atatürk'ün gösterdiği hedeflere sınıksız sarılmış; eğitimi, bilgiyi, ilmi, akılcılığı hep en üstte tutmuş.

Bu sayede 100 yıl içinde özgür düşünceli bireylerden oluşan ufku açık bir toplum olmayı başardık. Atatürk devrimlerini geri döndürülemeyecek noktaya ulaştırdık. Bugün bu zaferimizi kutluyoruz. Bu dönüşümün mimarı BÜYÜK İNSANI ve başta öğretmenlerimiz olmak üzere çağdaşlaşma yoluna katkıda bulunan herkesi şükran ve saygıyla anıyorum.

Sosyal yaşamda yaşanan bu devrim ekonomik hayatta da yaşanmış ancak aynı oranda başarı henüz sağlanamamıştır. Ülkeler hiç şüphesiz iş insanları, yatırımcılar, girişimciler sayesinde refaha kavuşur. Türkiye'nin ekonomik kalkınması da en başta bizlerin, Türk iş aleminin görevidir. Bu kalkınma hamlesini gerçekleştirecek insan kaynağımız mevcuttur; hatta sermaye de büyük oranda mevcuttur. Türkiye bir girişimci ordusuna sahiptir. Hedef, ülkenin refah seviyesini önümüzdeki 50 yılda Batı ülkeleri seviyesine getirmek olmalıdır. Yapılması gerekenler bellidir. Tüm toplum bu hedefe odaklandığında bunu da başaracağımıza inancımla Cumhuriyetimizin 100. yılını kutluyorum.

Erkut Yücaoğlu

Türkuaz Turizm Yatırım Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı

TÜSİAD Onursal Başkanı

2011 – 2014 TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkanı

1999 – 2000 TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı

TÜSİAD Yönetim Kurulu'na davet edildiğim zaman üç tane ana konu etrafında Türkiye'nin reform takvimine katkıda bulunmak üzere heyecanla kabul ettim.

İlk etapta Türkiye'nin ekonomik modeli konusunda kapsamlı çalışmalar ile başladık. Ne istiyorduk? Türkiye'nin piyasa ekonomisi kuralları içerisinde ve liberal bir temel üzerine oturtulmuş olması gerekiyordu. Aslında bu uğraşı, Türkiye için durmadan takip edilecek ve Cumhuriyet'in bizlere emanet ettiği bir program idi. Cumhuriyet'in ilkeleri ile, Atatürk'ün muasır medeniyet ile bize çizdiği hedefler sanki her çalışmamızda bize yol gösteriyordu. Liberal ekonomi dünyada birçok örnekleri olan uygulamalara sahipti. Türkiye'nin bilmediği bir ekonomik model de değildi. Türkiye için çözümler uzun yıllardır biliniyordu ve sadece siyasi partilerin kararlılığı ile uygulanabilirdi.

İkinci reform listesi, siyasi reformlarla ilgili idi. Bu konuda Türkiye'de daha ciddi sapmalar olabileceğini gördük. En temel anlayışla Cumhuriyet siyaset tarzını demokrasi olarak tanıtmıştır. Demek ki TÜSİAD'ın Türkiye'de demokrasinin bütün açıklığıyla uygulanması için çalışması gerekiyordu. Burada referans sadece muasır medeniyetler değil, Avrupa Birliği'nin İkinci Dünya Harbinden sonra kurmuş olduğu demokrasi düzeni idi. Avrupa Birliği ölçülerinde bir demokrasiye sahip olmak için Türkiye'nin AB Kopenhag kriterlerini uygulamaya alması gerekiyordu. İşte bu hedef TÜSİAD için son derecede önemli idi. Bütün yabancı kurumlar Türkiye deyince akıllarına TÜSİAD referansları geliyordu. TÜSİAD'ın Türkiye ve bütün Avrupa başkentlerinde yıllarca yürüttüğü çalışmaların sonunda Türkiye Kopenhag kriterlerinin %90'ını uygular hale gelmiştir.

TÜSİAD'ın üçüncü reform listesi Türkiye'nin sosyal öncelikleri ile ilgili idi. Bu liste çok kabarıktı ve fakat her sosyal konuda uygulanabilir dünya örnekleri vardı. Bu referanslarla yola çıkıldığında, eğitim, adalet, sağlık, sosyal güvenlik ve kadın-erkek eşitliği en temel konular idi. TÜSİAD'ın raporları heyecan ile aranıyor, hem Türkiye'de hem de Türkiye dışında çok ciddi bir ilgi görüyordu. Aslına bakarsanız Türkiye'nin sosyal öncelikleri adeta siyasi reformların bir uzantısı şeklinde karşımıza çıkıyordu. Seküler eğitim, dengeli sosyal sigorta sistemleri, toplum ve iş hayatında kadın-erkek eşitliği gibi kritik konularda TÜSİAD'ın o günlerde hız kazanan çalışmaları günümüzde halen yoğun bir şekilde devam ediyor.

Bugün Türkiye Cumhuriyeti'nin ikinci yüzyılına girerken, TÜSİAD'ın Türk iş dünyasına liderlik etmeye, Türkiye'nin ekonomik, siyasi ve sosyal gelişimine katkıda bulunmaya ve hayata geçireceği projeler ile Cumhuriyet'in ışıklarını yaymaya devam etmesini temenni ederim.

Yavuz Canevi

Türk Ekonomi Bankası Yönetim Kurulu Üyesi
1997 – 2018 TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkanlık Divanı Üyesi
1991 – 1994 TÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi

Cumhuriyetimizin ergenlik çağı olan 16. yıl dönümünde Atatürk'ün aydınlık Türkiye'sinde bir köy öğretmen çocuğu olarak dünyaya gelmiş ve bugün 85 yaşına basmış; devletine, milletine ve Cumhuriyet'i'ne hizmet etmek için hala çırpınan bir "İhtiyar delikanlı" olarak Yavuz Canevi'nin ATA'sına seslenişi:

Ey Büyük Atatürk,

İnan ki gençlik hiçbir dönemde sana bu kadar susamış ve özlemini duymamıştır. Bugün susuzluğumuzu gidermek ve Cumhuriyet'e olan borçlarımızı ödemek için huzurundayız. Değerini ve eserlerini daha iyi anlıyor, yeni kuşaklara aktarmaya söz veriyoruz.

Atam, bize verdiğin özgürlük ve özgüven bilinci ile aydınlanma ve çağdaşlaşma devrimlerini İslam karşıtlığı olarak göstermeye çalışan yaklaşımları içimize sindiremiyoruz. Laiklik ilkemiz, liyakat kültürümüz, adalet düsturumuz olmaya devam edecektir.

Bir kez daha söz veriyoruz ki, İkinci Yüzyıl'da, daha çok sorgulayan, daha çok tartışan, eğitimden yargı ve adalete, kadın-erkek eşitliğinden sanata ve spora, barıştan insan haklarına kadar nicelikten niteliğe yönelen bir toplum olarak, demokratik, laik, özgür, refaha, hukuk ve adalete doymuş bir Türkiye inşa etmek için var gücümüzle çalışacağız.

Türkiye, 1923'ten bu yana hiçbir zaman Mustafa Kemal Atatürk'e, onun bilgeliğine, öngörüsüne ve Cumhuriyet'in kurucu değerlerine bu denli açlık çekmemiştir. Ülkenin kaderinin sadece önümüzdeki 100 yıllar için değil, ilelebet yeniden belirlenmesi için her fırsatı değerlendirmeye hazır ve kararlıyız.

Türkiye'nin Cumhuriyetimizin kurucu değerlerine bağlı, layık olduğu muasır medeniyetler seviyesine kendisini kavuşturacak bir yola girme vakti çoktan gelmiştir.

Bizler, Cumhuriyet'i emanet ettiğin, fikri hür, irfanı hür, vicdanı hür gençlik olarak birinci yüzyılda tamamlayamadığımız görevimizi, ikinci yüzyılda yapmaya söz veriyoruz.

Ömer M. Koç

Koç Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı
TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkan Yardımcısı

Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün, zamanının çok ötesinde ve hâlâ geçerli olan vizyonu ile Ulusumuza armağan ettiği Cumhuriyetimizin 100. yaşını büyük bir mutluluk ve gururla kutluyoruz. Bu kutlu yıl dönümünün önemini tam olarak kavrayabilmek için, cumhuriyetin "kelime tanımının" ötesine, memleketimiz için "manevi anlamına" odaklanmamız gerektiğini düşünüyorum. Evlâtlarımıza "cumhuriyetin vatan kadar önemli olduğunu" ancak bu şekilde anlatabiliriz.

Bir asır evvelin umûmî manzarasını hatırlamamız şart. Cihan Harbinden sonra Sevr ile bize ödetilmek istenen bedel, sadece yüzyıllardır vatan bildiğimiz toprakların elimizden alınması değildi; yeni nizamın hür ve medenî ulusları arasında Türk'e artık yer verilmeyecekti. Atatürk önderliğinde giriştiği Kurtuluş Savaşıyla istiklâlini kazanan ulusumuz, yine onun eseri olan Cumhuriyetimizle sâdece çağdaş bir yönetim biçimini benimsediğini değil medenî ve saygın uluslar liginde yer almaya devam etmek istediğini dünyaya ilân etmiştir. Filhakika Cumhuriyet, her şeyden evvel, büyük bedeller ödeyerek kazandığımız "millî onur davamızın adıdır".

Eğitim, bilim, sanat ve kültür alanlarında gerçekleştirdiği atılımlar, oluşturduğu köklü kurumlarla, kadim medeniyetlerin beşiği bu topraklarda yeniden yakılan "uygarlık ateşidir" Cumhuriyet... Temmuz 1921'de, işgâl kuvvetlerinin kapısına dayandığı başkentte, henüz kurulmamış bir devletin ilk Maarif Kongresi'ni toplayarak çağdaş bir eğitimin temel ilkelerini kadın ve erkek öğretmenlerin tartışmasına açmaktır. Tarımdan sanayiye, sağlıktan ulaşıma "çağı yakalama ve hatta aşma ülküsüdür".

Cumhuriyet, "hayal kurabilme özgürlüğüdür". Anadolu'nun fakruzarûret içinde harap ve bitap düşmüş çilekeş halkı, tüm geçmişlerini Balkanlarda bırakıp canlarını bu topraklara zor atan evlâd-ı fâtihan, askerlik yâhut çiftçilik dışında bir gelecek hayâli kurabilmeye Cumhuriyetle başlamıştır. Asırlardır yurdu kaniyla, canıyla koruyanlar, eşit yurttaşlığa ancak "kimsesizlerin kimsesi" Cumhuriyet sâyesinde sâhip olabilmıştır. Ve en çok da "kadınlarımızın hak ettikleri gibi onurlandırılmasıdır" Cumhuriyet; batıdaki bazı hemcinslerinden dahi önce elde ettikleri eşitliklerinin, asırlardır ilk defa kurabildikleri hayâllerin garantisidir.

Cumhuriyet bir aydınlanma ve medeniyet projesidir, baskıya ve emperyalist devletlerin tahakküm ve zorbalığına bir başkaldırıdır. Ortaçağ zihniyetine, cehâlete ve yobazlığa karşı bir direniştir. İnsana, bireye ve kadına saygı demektir.

Cumhuriyet, toplumun tüm kesimlerinin refâhı, huzuru ve nihâyetinde mutluluğunun teminatıdır. Bunu mümkün kılacak yegâne yol ise âdil ve lâik bir demokrasidir. Kurucu anayasayla birlikte kabul edilen "hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir" temel ilkesi, Cumhuriyetimizi demokrasiyle pekiştirme yönündeki siyâsi irâdenin göstergesidir. Hiç kuşkusuz bu yönde çok önemli adımlar attık, kıymetli bir müktesebat oluşturduk. Nitekim içinde bulunduğumuz coğrafyanın demokrasi geleneği en gelişmiş ülkelerinden biriyiz. Ancak, bilhassa yasama ve yargı kurumlarımızın daha da güçlendirilmesine gayret etmeliyiz; bu konuda dünyanın en ileri demokrasilerinin altında bir standardı Ulusumuza lâyük göremeyiz. Sağlıklı işleyen bir demokrasi için ifâde özgürlüğünün ve sivil toplum kuruluşlarının önemi de açıktır. TÜSİAD, bu sorumluluğunun bilinciyle kurulduğu günden bu yana memleketimizin daha aydınlık ve müreffeh yarınları için fikir üretmeyi sürdürüyor.

Son olarak vurgulamak isterim ki, lâikliği temel almayan hiçbir demokrasi, gerçek mânâda demokrasi sayılamaz. Atatürk'ün Türkiye için çizdiği yol hâlâ tek geçerli yoldur; çünkü aklın ve bilimin yoludur. Cumhuriyetin ikinci asrına girerken bu istikâmetten asla şaşmadan, daha da çok çalışarak ülkemizin ekonomik ve toplumsal gelişimine öncülük etmeyi sürdüreceğiz.

TÜSİAD

CUMHURİYETİN
100 *yılı*

Zekeriya Yıldırım

Tekfen Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı

2001 – 2018 TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkanlık Divanı Üyesi

1995 – 1996 TÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi

Türkiye Cumhuriyeti dağılan Osmanlı İmparatorluğunun ardından ülkeyi işgal eden yabancı devletlere karşı ulusça büyük fedakarlıklarla verilen kurtuluş savaşından zafer ile çıkması ve bu zaferini Lozan'da işgalci güçlere karşı tescil ettirmesi sonucu 100 yıl önce kuruldu. Kurtuluş hareketinin vizyoner önderi Gazi Mustafa Kemal Paşa savaş sonrası kurulacak devletin, bugünün moda sözcüğüyle "sürdürülebilirliğinin güvencesini" güçlü bir altyapı üzerinde yükselmesinde gördü; savaşın en zor günlerinde 1921 Temmuz'unda Maarif Kongresini, Lozan müzakerelerinin devam ettiği sırada 1923 Şubat'ında İzmir İktisat Kongresini topladı. Değişik söylemlerinde de askeri zaferlerin bilime dayalı eğitim ve güçlü bir ekonomi ile tamamlanabileceğini sıkça ifade etti.

Cumhuriyet'in kuruluşundan sonra Tevhidi Tedrisat Kanunu ile yeni kurulan Millî Eğitim Bakanlığı altında eğitimde birlik sağlandı, bilimi kendisine rehber alan bir modelin önü açıldı.

Ekonomide piyasa ekonomisi esas alınırken sermaye birikiminin yetersiz kalması nedeniyle devlet eliyle altyapı ve sanayileşme hamlesi başlatıldı, Türkiye İş Bankasının kuruluşu ile de ulusal bankacılığın temeli atıldı. Toplumun refahı için bu atılımlar yapılırken, T.C. Merkez Bankası kuruldu, Atatürk'ün koyduğu temel ilkeler çerçevesinde 1938 yılına kadar bütçe disiplininin taviz verilmedi, karşılıksız para basılmadı, enflasyona meydan verilmedi, Türk lirasının değeri korundu, dış ticarete ihracat ve ithalatın dengeli olması gözetildi. Ekonomik kalkınma ile ekonomik istikrar bir arada sağlandı.

Yüz yıl sonra geldiğimiz noktada kişi başına gelir on bin dolar düzeyine takıldı, orta gelir tuzağını aşamıyoruz. İki temel sorunun var. Birinci sorun, yıllardır ucuz emeğe dayalı ekonomiden yüksek teknolojiye dayalı, katma değer üreten ekonomiye geçemiyoruz. Yapısal değişim olmadıkça da dış ödemelerimiz açık veriyor. Yapısal değişimde neden başarılı olamıyoruz? Birçok neden sayılabilir. Ama en önemlisi ve hayati olanı yapısal değişimi sürükleyecek insan kaynağını mevcut eğitim sistemi ile yetiştirmiyor olmamız. Bunun en çarpıcı kanıtı, öğrencilerimizin uluslararası düzeyde yapılan sınavlardan aldıkları sonuçlar. Son yıllarda iyi yetişmiş gençlerimizi yurt dışına kaçırıyor olmamız sorunu daha da derinleştiriyor.

İkinci sorun on yılda bir tekrarlanan ve tedavisinin topluma ciddi maliyetler yüklediği ekonomik istikrarsızlık. Nedeni çok basit. Demokrasinin doğasında olan siyaset yarışını mali disiplin içinde götüremiyoruz. Cumhuriyet'in 100. yılını kutlarken Atatürk'ün mirasına sahip çıkmanın, ekonomik bağımsızlığı perçinlemenin, orta gelir tuzağından çıkmanın yolu "siyaset üstü bir toplumsal uzlaşma" ile eğitim ve istikrar konularını, değiştirilmesi mümkün olmayan, uyulması zorunlu esaslara bağlamak.

Eğitim alanında Anayasanın 174. Maddesine göre değiştirilmesi mümkün olmayan kanunlar arasında sayılan Tevhidi Tedrisat Kanunu'nun amacına ve ruhuna sahip çıkmak, eğitim müfredatını bilimin ışığında güçlü insan kaynağı yaratacak şekilde yeniden düzenlemek. Ekonomik istikrarın sürekliliği için de zaman zaman gündeme gelen, başta Avrupa Birliğinde olmak üzere dünyada örnekleri çokça bulunan, bütçe ve borçlanma disiplinine esas olacak mali kuralı ve mali kuralın denetimini yapacak siyasetten bağımsız mali konseyi yasalaştırmak. Bu adımların atılmasıyla sağlanacak istikrar ve refah artışı kimlikleri öne çıkaran siyaset anlayışını da değiştirecektir. Atatürk ve silah arkadaşları bu ülke uğruna hayatlarını ortaya koydular. Onların bıraktığı mirası yaşatmak ve ileri taşımak da bizlere düşüyor.

Cumhuriyetimizin 100. yılı kutlu olsun.

TÜSİAD

CUMHURİYETİN
100 *yılı*

Simone Kaslowski

Organik Kimya A.Ş. CEO'su
2019 – 2021 TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı

Mustafa Kemal Atatürk bundan 100 yıl önce Cumhuriyet'in geleceğine yön çizerken Türkiye'mizi layık olduğu yüceliğe ulaştırmak için ülke ekonomisinin gelişmesine ve kalkınmasına birinci derecede ve en çok ehemmiyet vermemiz gerektiğini söylemiştir. Bu durum bugün de tüm unsurları ile geçerliliğini korumaktadır. Atatürk'ün defalarca belirttiği gibi milletlerin yükseliş ve alçalışları, özünde iktisadi meselelerdir.

100. yılını kıvançla kutlamaya hazırlandığımız Cumhuriyetimiz, ülkemizin ve milletimizin en büyük gelişme ve sıçramaları gerçekleştirdiği dönemdir. Yurtta ve dünyada barış, eşitlik ve laiklik ilkeleri doğrultusunda; kurumsal gelişim, anayasal demokrasi ve hukukun üstünlüğünü tesis etme, rekabetçi ve yenilikçi ekonomiyi oluşturma, dev altyapı hamleleri gerçekleştirme, modern sağlık, eğitim ve ekonomik sistemleri kurma hep bu dönemde gerçekleşmiştir.

Türk Ulusu, tarihindeki en büyük gelişmişlik ve refah düzeyine Cumhuriyet ile ulaşmıştır. Ülkemizin yönü Batıya dönük olmuştur; savunma ve güvenlik konuları ile başarılı Batı ile entegrasyon, bugün de ekonomik alanda devam etmektedir.

Bilimde Sayın Aziz Sançar'ın 2015 yılında Nobel Kimya Ödülünü alması, dünyayı kasıp kavuran Covid-19 salgınına devayı Sayın Özlem Türeci ve Sayın Uğur Şahin'in bulması; sporda Kadın Voleybol Milli takımımızın Avrupa Şampiyonluğu dahi özünde Cumhuriyetimizin başarılarıdır. Kendimize güvenmeli ve daha büyük başarılar için ilerlemeye devam etmeliyiz.

Yapacak işlerimiz ve üzerine gidilecek konularımız tabii ki vardır. Başta daha ileri bir demokrasi, evrensel standartları yakalamış hukuk ve kural düzeni, çağın gereklerine tam uyumlu ekonomik sisteme ve kalkınmaya ulaşma, kadın haklarında ilerleme, bilimsel eğitimi ilerletme ve evrensel standartlara ulaştırma konularında çalışmaya yılmadan devam etmeliyiz.

Ülkemiz istikrarlı ve güven veren yapısı; insan, bilim ve kurumlara dayanarak değer yaratan ekonomisi ile bulunduğu coğrafyanın model ülkesidir ve olmaya devam edecektir.

Cumhuriyet'i geleceğe taşıırken; eğitim, kurumlar, bilim, kapsayıcılık, kadın hakları, demokrasi, hukuk devleti, evrensel insan hakları, inovasyon ve yaratıcılık alanlarında büyük gelişmeler kaydedeceğiz. Kendimiz için değil, bağlı bulunduğumuz Türk Ulusu için çalışmalı, üretmeli ve ülke kalkınmasına omuz vermeliyiz.

Milletimiz Atatürk'ün gösterdiği muasır medeniyetler seviyesine çıkma hedefi doğrultusunda çalışmaya ve ülkemizin geleceğini yüceltmeye her daim devam edecektir. Tek ihtiyacımız olan bilimin ışığında çalışmak ve birbirimizle dayanışma içinde olmaktır.

Arzuhan Doğan Yalçındağ

Doğan Şirketler Grubu Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi
TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkan Yardımcısı
2007 – 2009 TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı

Bizler, çocukluğunda evlerinde, aile sohbetlerinde Cumhuriyet'in kuruluş yıllarına dair birinci elden tanıklıkları, anıları dinleyerek büyüyen son kuşağız.

Yetişmemiz, Cumhuriyet'in demokrasiyle elele olgunlaştığı yıllara denk geldi. Cumhuriyet ve değerleri bizim için gökteki güneş, masamızdaki ekmek gibi, doğal hayatımızın bir parçasıydı.

Bu sürecin değerini bugün dönüp geriye baktığımda çok daha iyi anlıyorum. Bugün, toplumsal cinsiyet eşitliğinin, yasa önünde eşitliğin, laiklik ve sosyal adalete dayalı toplumsal kapsayıcılığın, bilimsel düşüncenin, erdemli yaşamının önemine inanıyorsam; eğitimi kişinin yükselmesi ve toplumun gelişmesinin temel anahtarı olarak kabul ediyorsam; hem şirketlerde hem de kamu yönetiminde liyakâti ilke edindiysen; kök saldıığımız bu toprakların değerlerinden kopmadan "muasır medeniyetler seviyesinin üzerine çıkmak" ülküsüne sonuna kadar bağlıysam...

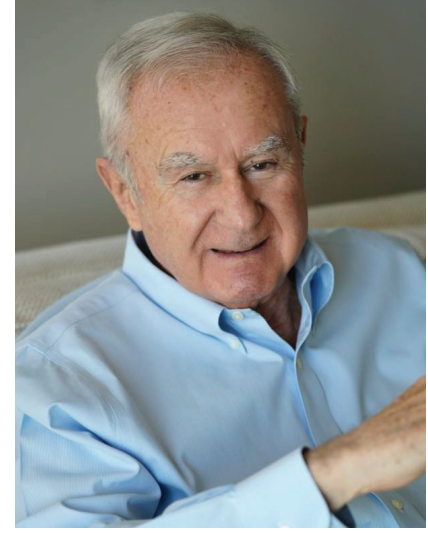
Bir kadın olarak, bu toplumun eşit haklara sahip, özgür bir bireyi olarak yaşıyor ve çalışıyorsam... Bu kazanımları ve daha fazlasını 100 yaşındaki genç Cumhuriyetimize borçluyum. Bu borç, Cumhuriyet'in ikinci yüzyılına girerken, bana -ve inanıyorum ki hepimize- önemli bir sorumluluk yüklüyor. Cumhuriyet'in ilk yüzyılından çok farklı, yaşamsal krizler ve tehditlerle karşı karşıya ama aynı zamanda bilim ve teknolojiye büyük sıçramalar eşliğinde bir dünyayız.

Bu dünyanın meydan okumalarını aşabilmek için bilimsel, akılcı düşünce, sosyal adalet ve dayanışma, eğitimin önceliği, toplumsal kapsayıcılık gibi Cumhuriyet'in temel değerlerine çok daha fazla ihtiyacımız olacağına inanıyorum. Öyleyse bu değerleri, yeni dünyanın gerçekleriyle harmanlamalı ve bizden sonraki kuşaklara aktarmaya çalışarak Cumhuriyet'e borcumuzu ödemeliyiz. Değerleri aktarmanın en doğru ve en etkili yolunun da, o değerlerle yaşamak, örnek ve öncü olmak olduğuna inanıyorum.

TÜSİAD bu konuda her zaman iyi örnek oldu, Cumhuriyet'in temel yapı taşları konusunda düşünce üretti, politika önerdi. 100. yılda ve devamında aynı vizyonla çalışmayı, üretmeyi sürdüreceğimize inancım, güvenim tam.

Cem Duna

AB Danışmanlık ve Yatırım Hizmetleri A.Ş. Kurucu ve Yönetim Kurulu Başkanı
2011 – 2014 TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkan Yardımcısı
2001 – 2004 TÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi, 2005 – 2006 TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

Kurtuluş Savaşının kazanılmasından sonra Türkiye'nin Osmanlı İmparatorluğundan devraldığı sorunların çözümü tabii ki genç Cumhuriyet'in temel kaygılarından birisi olmuştur. Toplumsal hayatın türlü veçhelerinin kapsayıcı bir biçimde ve derinlemesine çözümü gerekiyordu. Bu açıdan Cumhuriyet temel değerleri ön planda tutan bir anlayışı temsil eder. Laiklikten tutun da kadın haklarının savunulmasına kadar en uygun ortamda yasal çerçeveyi oluşturan Cumhuriyet anlayışı Türkiye'nin bugünleri görmesine yol açmış ve sıra sıra dizilen sorunların ele alınması ve çözümü için gerekli ortamı sağlaması mümkün olmuştur. Bu bakımdan Türkiye'nin demokrasisi ancak Cumhuriyet zırhı altında mümkün olabilmiştir. Genç Cumhuriyet'i kurarken demokrasinin de gelişmesi gerektiği cihetle Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşları önemli riskler üstlenmişler ve laik bir Cumhuriyet'in kurumlarını kurabilmek amacı ile mücadele etmişlerdir. Adeta esas amaç bir odağı oluşturmuş ve demokrasinin yerleşmesinde bir koruyucu kalkan işlevi gerçekleştirmişlerdir.

Günümüzde esas sorunların ele alınışında ve demokrasi içinde cereyan eden bu mücadele gerek kurumsal gerek şahsi boyutta süregelmekte. Ancak mücadelenin her iki tarafında da yer alanlar bilmektedir ki bu mücadeleden galip çıkmaktan başka bir çözüm yoktur ve bu yüzden de mücadele bir varoluş mücadelesi haline gelmiştir. Bu açılardan TÜSİAD ve Türk iş dünyası kendi değerlerini savunmak ve görüşlerini açıkça dile getirmekle yükümlüdür.

Bu değerler ileri Batı medeniyetlerinde savunulan değerlerle eş içerik ve anlamdadır. Türkiye de bu medeniyetlerin parçası olmak zorundadır; bu nedenle vakit kaybetmeden çalışmalı ve bunları gösteriş konusu yapmadan yaşama geçirmelidir.

Diğer bir ifade ile iki tane küre düşleyin: Cumhuriyet ve Demokrasi – biri olmadan diğeri olamıyor!...

Ömer Aras

QNB Finansbank Yönetim Kurulu Başkanı
TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkan Yardımcısı
2003 – 2006 TÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi

Rahmetli annem 1918, babam 1917 doğumluydu. Cumhuriyet'in ilk nesli olarak yetişen annem Amerikan Kız Koleji, babam Galatasaray Lisesi ve Lozan Hukuk Fakültesi mezunuydu. O devirde, bu eğitime Cumhuriyet sayesinde erişmişlerdi.

Ben, 1960 yılında Şişli Terakki Lisesi'nde ilkokula başladım. Sınıfımda çok sayıda Musevi, az sayıda Ermeni ve Rum öğrenci varmış. Varmış diyorum çünkü farkında bile değildim. Hepimiz laik Cumhuriyet'in çocuklarıydık. Aramızda ayırım yoktu. Sevgi içinde eğitim aldık ve kardeş gibi büyüdük.

"Cumhuriyetin temeli olan vatandaş hür ve bağımsız iradesi ile Büyük Millet Meclisini seçer. Meclis kanunları herkes için yapar. Kanunlar herkes için eşit uygulanır." ilkeleri ile eğitildik. Kadınların seçme ve seçilme hakkını Avrupa'nın birçok ülkesinden, örneğin Fransa'dan ve İsviçre'den önce veren Cumhuriyet ile gurur duyduk.

Cumhuriyet sonrası kabul edilen Medeni Kanun'la getirilen, mirasta kadın erkek eşitliği sayesinde annemin babasından kalan apartman katında büyüdüm. Diğer üç katın biri teyzemin, diğer ikisi de iki dayımdı. Dört kat, dört çocuk, kız erkek ayrımı olmadan eşit paylaşım Cumhuriyet'in sonucuydu.

Yurtdışında yüksek lisans ve doktora yaptığım dönemde ve 40 yıllık iş hayatım boyunca, her ortamda ve özellikle yabancılarla ilişkilerimde kendime olan güvenimi Cumhuriyet'in bana verdiği hür düşünce yetkinliği sonucu kazandığıma inanıyorum. Yaşamım boyunca ülkemizde daima bir seçim gündemi vardı. Genel seçim, yerel seçim, erken seçim, referandum gibi kavramlar ile egemenliğin bizde olduğunu hissederek ve inanarak büyüdük.

100 yıl boyunca çeşitli darbeler alan Cumhuriyetimizin değerlerini gözetmek en önemli görevimiz olmalıdır. Hür ve adil seçimlerle yönetenleri seçmek, hukuk önünde eşitlik, sosyal adalet, eğitimde fırsat eşitliği, laiklik, kadın erkek eşitliği, düşünce ve ifade hürriyeti gibi cumhuriyet değerlerimize sahip çıkmak, Cumhuriyet'in ikinci yüzyılında ülkemizin parlak geleceğinin en büyük garantisidir.

"Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" cümlesi Cumhuriyet'in en güzel tanımıdır.

TÜSİAD

CUMHURİYETİN
100 yıldır

Cansen Başaran-Symes

Allianz Sigorta A.Ş. ve Allianz Hayat ve Emeklilik A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı
2015 – 2016 TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı

Yüz yıl önce, 29 Ekim 1923'te Cumhuriyet bu topraklarda ilan edildiğinde, Türkiye toplumu için eşitlik, özgürlükler, sosyal adalet ve birlikte barışçıl bir yaşam kurabilmek adına yepyeni bir umudu müjdeledi. Cumhuriyet, birlikte barış içinde yaşamaya ve gelişmeye dair olan ve hiç bitmeyen bir ümidi simgeliyor.

Bu ümidi yaratan ise cumhuriyetin temelini oluşturan ve sadece ilgili ülkelerin vatandaşlarını değil, tüm insanlığı şekillendiren değerleri elbette. Cumhuriyetin özellikle bireyleri kanunlar önünde birbirleriyle eşitleyen, özgürleştiren ve bunu yaparken toplumun çıkarlarını da gözetten yapısını özellikle vurgulamak isterim.

Cumhuriyet düşüncesinin insanlık tarihindeki serüveni açısından geçirdiğimiz 100 yıl aslında çok kısa bir zaman dilimi... Kavramın felsefi açıdan başlangıcını Antik Yunan'da Plato ve Aristoteles'e kadar takip edebiliyoruz. Geçen zaman içinde ve farklı medeniyetlerin düşüncülerinin etkisiyle anlamı sürekli bir evrime uğramış. Aristoteles'in insanın doğasına dair düşüncelerine çok kısa atıfta bulunmak istiyorum. Ona göre insanlar sadece nefes alıp, hayatta kalmakla yetinmez; yaşamları süresince anlamlı bir şeyler üretme gayesindedirler. Akla uygun davranışlar gösterme yetisine sahip insan aynı zamanda birlikte yaşadığı diğer insanlarla iletişim kurma ve toplumsal değerler üretmek için de çaba gösterir. Aristoteles'e göre "insan siyasal bir hayvandır". Fikirler üretir, bunları içinde bulunduğu toplumu geliştirmek için paylaşır ve bu yolla da kendini gerçekleştirir, mutlu olur. Günümüzde, cumhuriyet kavramı olarak Aristoteles'in toplum için yapmış olduğu çıkarımlardan çok daha kapsayıcı olup, yurttaşlar arasında daha eşitlikçi, özgürlükçü ve sosyal adaleti yeşerten bir yapı haline geldi elbette. Cumhuriyet tarihimizin en başarılı Milli Eğitim Bakanlarından, felsefe mezunu, aynı zamanda edebiyat öğretmenliği de yapmış Hasan Ali Yücel hürriyeti bir düşünüş, bir farkına varma ve bir anlayış olarak tanımlar. Özgürlüğü insan ve toplum için bir ideal, kavuşulacak bir yer, bir hedef olarak belirler. Saygıyla andığımız Yücel'in bu bakış açısının günümüz için de geçerli olduğuna kalpten inanıyoruz.

Dünyayı daha iyi hale getirmek için elzem olduğuna inandığım "Geleceğin Vatandaşı"nın ana unsurları 100 yıl önce Mustafa Kemal Atatürk'ün kurmuş olduğu Cumhuriyet'in temellerinde yer alıyor.

Geleceğin vatandaşı bir statü veya kimlikten ziyade bir yaşam biçimini simgeliyor; evrensel insan haklarının, sürdürülebilir ve yaşanabilir bir çevrenin, eşitlik ve adaletin aksamadığı bir dünyanın yaratılması için mücadele eden insanı temsil ediyor. Aynı şekilde Cumhuriyet de basit bir devlet biçiminden ziyade bireyin ve ilgili toplumun en yüksek potansiyeline ulaşması, kendini gerçekleştirebilmesi adına gitmesi gereken uzun bir yolu temsil ediyor. Bu yolun gidilmesi gereken olmazsa olmaz bazı temel yapı taşları var. Bunların başında toplumu oluşturan tüm bireylerin kanunlar önünde mutlak eşitliği, farklılıkların ve farklı ifade biçimlerinin birer tehdit unsuru olarak değil tam tersi ilgili toplumu kalkındıracak birer avantaj olarak görülüp, saygı görmesi gelir. Cumhuriyetimiz, bizlere farklılıklarımızı barış içinde bir arada yaşama ve yaşatma olanağı veriyor. Çağdaş medeniyetin temelini oluşturan farklılıkları ayırışmadan, bu farklılıkları ayırıştırmadan tüm renkleriyle, tüm yönleriyle yaşamak ve yaşatmak kuşkusuz hepimizin üstlenmesi gereken bir görev.

Dünya, tarih boyunca pek çok 'lider' ile tanıştı. Kimileri yaşadıkları dönemle sınırlı kaldı, kimileri ise yüzyıllar boyunca koşulsuz bir sevgi, saygı ve takdir ile anıldı. Ne mutlu ki; bizler Atatürk gibi muazzam enerjiye sahip bir liderin ülkesinde doğduk. Atatürk, Cumhuriyet ile birlikte sahip olduğu enerjiyi yalnızca belirli bir gruba değil, ülkenin tümüne, ülkede yaşayan herkese aktarmayı da başardı. Kesinlikle tarih boyunca çok nadir görülebilecek bir durum; bunun değerini ve önemini tüm dünya takdir etti, bizler de nesillerden nesillere aktarıyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti'ni 100 yıl önce, tüm yurttaşlar için hayal edip, pek çok zorluğa karşı göğüs gererek kuran ve bizlere hediye eden Mustafa Kemal Atatürk'e sonsuz şükranımı dile getirmek isterim. Onun da yıllar önce demiş olduğu gibi; "Ey yükselen yeni nesil! İstikbal sizsiniz. Cumhuriyet'i biz kurduk, onu yükseltecek ve yaşatacak sizsiniz."

TÜSİAD

CUMHURİYETİN
100 yıldır

Agah Uğur

Boğaziçi Ventures Yönetim Kurulu Başkanı ve Ortağı
TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkanlık Divanı Üyesi
2005 – 2006 TÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi

Büyük önder Mustafa Kemal Atatürk Türkiye Cumhuriyeti'ni kurarak yaşadığımız toprakları gerçek anlamda özgürleştiren en büyük adımı attı bundan 100 yıl önce.

Ben de, aydınlık bir ülkede doğan ve büyüyen şanslı bir Cumhuriyet evladı olarak Atatürk'e çok şey borçluyum. Bunun bilinciyle Cumhuriyetimizin daha da gelişerek sonsuza dek sürmesi için ülkeye faydalı bir vatandaş olmaya çalışıyorum.

Cumhuriyetimiz çağdaş, laik, demokratik, sosyal bir hukuk devleti anlayışı ile kurulmuştur. Bu birbirinden ayrılamaz beş sihirli kelime hayata bulan Cumhuriyet değerleri bitirmekte olduğumuz yüzyıla nasıl ışık tutmuşsa bundan sonraki 100 yılda da yol gösterici ışık kaynağı olacaktır. Hepimizin tutkuyla arzu ettiği; insani gelişimini tamamlamış, saygın ve adil bir Türkiye vizyonunun bu temel Cumhuriyet değerleri üzerine inşa edilmiş olması geleceğimizin en büyük güvencesidir.

Bu temel Cumhuriyet ilkeleri sayesinde ki bizlerin artık sıradan gördüğümüz, ancak eksildikleri zaman kıymetini anladığımız insanca yaşama ve eşit eğitim, sağlık, seçme ve seçilme, çalışma ve barınma haklarımızı her bir Türkiye vatandaşı rahatça kullanabilmektedir. Yine bu temel ilkeler ve değerler sayesinde ki çağdaşlığın en öncelikli kavramları olan din ve vicdan özgürlüğü, kadın erkek eşitliği, düşünce, toplantı ve gösteri özgürlüğü, özel hayatın gizliliği, basın özgürlüğü, hukuk karşısında eşitlik ve konut dokunulmazlığı hayatımızın her alanına nüfuz etmiştir. Bu kavramların çağdaş ülkelere yakışır bir şekilde içselleştirilerek uygulanması vatandaş olarak hepimizin asli sorumluluğudur. Bu Cumhuriyet ilke ve değerleri içinde her birimizin kalbine daha yakın olanları olabilir ancak Cumhuriyet'in taşıyıcı sütunları olarak hiçbirisinden vazgeçmemiz mümkün olmamalıdır.

Son dönemde tüm dünyada tekrar yükselişe geçen milliyetçilikte de Atatürk milliyetçiliği bize ışık tutmalıdır. Çünkü Atatürk milliyetçiliği din ve ırk ayrımı gözetmeksizin vatandaşlık ve üst kimlik değerine dayalı sivil milliyetçi bir vatanperverlik anlayışıdır. Ayrım yapmayan, vatan sevgisi ile birbirine bağlı, çağdaş uygarlık düzeyinde bir ülke olarak kalabilmek için toplum olarak böyle bir milliyetçilik anlayışını benimsememiz çok önemlidir.

Bir düşünürümüzün çok güzel ifade ettiği gibi Cumhuriyetimizi bir eser olarak kurarak bizlere hediye eden Atatürk, Türk milletinin hayatında bir fasıl değil çağdaşlık yolunda yeni bir başlangıçtır. Onun öncülük ettiği bu eser eksiksiz olmadığı gibi tamamlanmış da değildir. Genç kuşakları bekleyen en önemli görev bu başlangıcı sürdürmektir.

TÜSİAD

CUMHURİYETİN
100 yıldır

Tayfun Bayazıt

Marsh McLennan Grubu / Türkiye & Bayazıt Yönetim Danışmanlık Yönetim Kurulu Başkanı
TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkanlık Divanı Üyesi
2010 – 2011 / 2013 – 2014 TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı
2009 / 2012 TÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi

Bugün, Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. yıl dönümünü kutlarken, Atatürk'ün mirası Cumhuriyet'in temel ilkeleri hala güçlü bir şekilde yaşamaktadır. Atatürk Cumhuriyet'i ilan etme kararlılığı ile ülkeyi çağdaş bir devlete dönüştürmeye de kararlıydı.

Cumhuriyet bir toplumsal sözleşme ve değerler manzumesidir. Toplumun huzur içinde yaşayabilmesi için bu değerlere bağlılık ve koruma gereklidir. Bu değerler, Türkiye'nin geleceğini aydınlık ve adil bir şekilde şekillendirmeye devam etmesine yardımcı olacaktır. Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. yıl dönümü, sadece geçmiş değil, aynı zamanda geleceği de düşünme fırsatı sunuyor.

Eğitimde fırsat eşitliği ilkesi Cumhuriyet'in temel taşlarından biridir. Bu nedenle, ülke genelinde okullar açıldı, eğitim halka ulaştırıldı ve eğitim seviyesi yükseltildi. Aynı zamanda, dünya hızla değişiyor ve bu değişime ayak uydurmalıdır. Bilim, teknoloji ve ekonomi gibi alanlarda ilerlemek, ulusal ve uluslararası düzeyde rekabet edebilmek için önemlidir. Eğitimde fırsat eşitliği ve bilime dayalı ilerleme, Türkiye'nin rekabet gücünü artırmanın anahtarıdır. Bilgi çağında, eğitim ve teknolojiye yatırım yaparak genç nesilleri donatmak ülkenin gelecekteki başarısını şekillendirecektir.

Laiklik bireylerin inanç özgürlüğünün korunması anlamına gelir ve Cumhuriyet'in en önemli teminatlarından biridir. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda, bu ilkenin benimsenmesiyle birlikte ülkede farklı dinlere sahip olan insanlar barış içinde bir arada yaşama fırsatı buldular. Laiklik, bireylerin dini inançlarını özgürce yaşayabilmeleri için bir zemin oluşturdu. Aynı zamanda, devletin din ve mezhep ayrımı yapmadan herkese eşit şekilde yaklaşması, toplumun bütün kesimlerine adaleti ve eşitliği sunma amacını güçlendirdi. Bu ilke, farklı inançlara sahip olanların, aynı haklara ve fırsatlara sahip olduğu bir Türkiye'nin inşasını destekledi.

Cumhuriyet'in temelleri atılırken, kadın haklarına büyük önem verildi. Birçok Avrupa ülkesinden dahi önce, 1934 yılında kabul edilen yasa ile Türk kadınlarına seçme ve seçilme hakkı tanındı. Bu adım, Türk toplumunda kadınların eşit haklara sahip olmasının ilk adımıydı. Kadın hakları, eğitimde fırsat eşitliği, sosyal adalet ve kamu yararı gibi değerler, Cumhuriyet'in yapı taşlarıdır. Bu değerlerin güçlü bir şekilde sürdürülmesi, Türkiye'nin ilerlemesine ve uluslararası alanda saygın bir konumda olmasına katkı sağlar. Kadın hakları ve cinsiyet eşitliği, toplumun yarısının potansiyelini tam olarak kullanmasına olanak tanır. Sosyal adalet ve kamu yararı, toplumsal dengeyi korumanın ve herkesin refahını artırmanın önemli yollarından biridir. Eşitlik ilkesini desteklemek ve zorluklarla karşılaşan insanlara destek olmak, toplumun daha güçlü ve birleşik bir şekilde ilerlemesini sağlar.

Bugün, 100 yıl sonra, Atatürk'ün mirası ve Cumhuriyet'in değerleri hala Türkiye'nin temelini oluşturuyor. Türkiye'nin daha adil, eşitlikçi ve refah dolu bir geleceğe doğru ilerleyebileceğine inanıyoruz. Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. yıl dönümü, bu umudu ve taahhüdü simgeliyor.

TÜSİAD

CUMHURİYETİN
100 *yılı*

Haluk Dinçer

H.Ö. Sabancı Holding A.Ş. Finansal Hizmetler Grup Başkanı
2014 TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı

Cumhuriyetimizin 100. yılına ulaşmanın gururunu ve heyecanını yaşarken, bu çok özel, değerli ve anlamlı günü kutlamak üzere bir araya geldiğimiz için büyük bir mutluluk duyuyorum.

Cumhuriyet, Türkiye'nin geçmişiyle gurur duyduğu ve geleceği için umut beslediği çok değerli bir emanettir.

Büyük Atatürk Cumhuriyet'i kurarken, "en büyük eserim" dediği bu mirası inşa ederken, "egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" ilkesini benimseyerek Cumhuriyet'in temel değerlerini hayata geçirmiştir.

Cumhuriyet, millet egemenliğinin ötesinde eşitlik, özgürlük, adalet ve demokrasinin sembolüdür. Bu değerleri yaşatmak ve geliştirmek hepimizin sorumluluğudur.

Cumhuriyet'in 100. yılında, bu değerlere olan bağlılığımızı yinelemek, gelecek nesillere daha çağdaş, daha kalkınmış ve daha aydınlık bir Türkiye sözüyle bu özel günü bir arada kutlamak büyük bir önem ve anlam taşıyor.

Cumhuriyetimizin 100. yılı kutlu olsun!

Hep birlikte nice yıllara ve daha aydınlık yarınlara!

N. Ümit Boyner

Boyner Grup Yönetim Kurulu Üyesi
TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkan Yardımcısı
2010 – 2012 TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı

Destansı bir mücadeleyle inşa edilen Cumhuriyet'in 100. yılını, bu mücadelede hayatını ortaya koyan kahramanlarımız ve Mustafa Kemal Atatürk'ün onurlu anısıyla kutluyorum.

Cumhuriyet'in yeni yüzyılını oldukça gururlu, bir o kadar umutlu ama biraz da buruk karşılıyorum. Tarihimizin gelmiş geçmiş en büyük çağdaşlaşma hareketinin henüz ilk yıllarındayken ülkemize sunduğu ayrıcalıkların, dünyaya örnek olan kazanımların bugün yavaşladığına, bırakıldığına tanık oluyoruz. Eşitliğin, adaletin, laikliğin, ilericiliğin ve daha nice vazgeçilmez değerlerin üstüne kurulan Cumhuriyet henüz bir yılını doldurmadan eğitimde cinsiyet eşitliği adımı atılmış, seçme ve seçilme hakkı birçok Avrupa ülkesinden önce Türk kadınına sağlanmıştı. Cumhuriyet'in ilk yıllarında bunlar gibi daha birçok kazanımın sağlandığı ülkemizde bugün, kadınlar en temel yaşam haklarında bile ihlaller ile savaştıkları zorunda bırakılıyor.

Bu tabloya rağmen biliyoruz ki, ülkemizin hak ettiği refah seviyesine ulaşabilmesi için toplumsal cinsiyet eşitliği meselesini kadın hakları konusu olarak değil, bir demokrasi meselesi olarak ele almamız gerekiyor.

TÜSİAD Kadın-Erkek Eşitliği Çalışma Grubu'nda bu konuda farkındalık sağlamak adına önemli icraatlar gerçekleştirdik. Boyner Grup olarak da bu alanda sorumluluk üstlendik. Yaptığımız projeler bir tarafa her yıl Dünya Kadınlar Günü'nde farkındalık yaratmak üzere iş dünyasından toplumun her kesimine kadınların eşitlik ve özgürlük taleplerini duyuran kampanyalarımızı geleneksel hale getirdik.

Elbette kadına yönelik şiddetin önlenmesi sadece devletlerin, STK'ların ya da aktivistlerin gerçekleştirebileceği bir hedef değil. Bu konuda el ele vererek, açık kaynak ve bilgi ağı yaratarak genele yayacağımız prensipleri sahiplenmeliyiz. Başta siyasetçiler olmak üzere, toplumun tüm aktörlerinin, gerekli politika ve eylem planlarının oluşturularak hayata geçirilmesinde kararlı davranışlarını görmeye ihtiyacımız var. Eğitim, iş gücüne katılım ve kazançlar, yönetimde kadın gücü gibi birçok konuda atmamız gereken adımlar varken bugün hala kadınların özgürce yaşamlarını sürdürme haklarını tartışıyor, kadın cinayetleriyle sarsılıyor...

Biz, nüfusun bir yarısının diğer yarısından ayrı tutulduğu toplumun ahenk içinde yaşayamayacağını biliyoruz. Biliyoruz ki ancak eşit olabilirsek; kadınlara, kız çocuklarına hak ettikleri yeri tesis edersek ilerleyebiliriz. Laiklik ilkelerinden taviz vermeden, hukukun üstünlüğüne inancımızı tazeleyerek, bir bütün olarak bu yola çıkmalıyız.

Cumhuriyet'in yeni yüzyılını bu ihtiyaç, bizi bu hedefe taşıyacak kararlılık ve inanç ile karşılıyorum.

Binbir emekle kurulan Cumhuriyet'in temsil ettiği değerleri geleceğe emin adımlarla ulaştırmak için çalışmayı, üretmeyi sürdüreceğiz.

Mustafa Kemal Atatürk'ün söylediği gibi, "Yerinde duran, geriye gidiyor demektir... İleri, daima ileri!" Her alanda ileriye gitmek için, buradayız, birlikteyiz, çalışmaya devam edeceğiz.

Nice aydınlık yüzyıllara...

TÜSİAD

CUMHURİYETİN
100 yıldır

Muharrem Yılmaz

Sütaş Yönetim Kurulu Başkanı
2013 – 2014 TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı

Her türlü yokluklar ve imkânsızlıklar içinde, büyük bir inanç, azim ve fedakarlıklarla yürütülen “Millî Mücadele”nin, İstiklal Savaşımızın sonucunda elde edilen başarının tacıdır, Cumhuriyet. Başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere “Millî Mücadele” kahramanlarımızın bizlere en büyük armağanı, en değerli emanetidir, Cumhuriyet.

Siyasi, askeri ve diplomatik alanda yedi düvele karşı yürütülen amansız bir mücadelenin sonunda, “Lozan Antlaşması”nın imzalanmasıyla açılan yolda kurulan “Türkiye Cumhuriyeti”nin dünya milletler topluluğunun itibarlı ve saygın bir üyesi olarak kabulünün de anahtarıdır, mührüdür Cumhuriyet.

Ulusal bağımsızlığımızın ve milletin kayıtsız şartsız egemenliğinin, hak ve özgürlüklerimizin meşru temelini oluşturan, refah ve mutluluğumuzun, uygarlık yolunda ilerlememizin güvencesi olan Cumhuriyetimizin 100. yılına ulaşmaktan gurur ve onur duyuyoruz.

Cumhuriyet laikliğin, kadın-erkek eşitliğinin, insan haklarının, temsilcilerini özgür iradeyle seçebilme hakkının, seçilenleri denetleyebilmenin, evrensel ilkelere bağlı hukuk sisteminin, yasalar önünde eşit vatandaşlığın, kuvvetler ayrılığının ve fırsat eşitliğinin temeli ve katılımcı demokrasinin güvencesidir.

Ancak tam bağımsızlığına ve özgürlüğüne sahip olan milletlerin, ilerleme yolundaki kaynak ve olanaklara ulaşabileceğini söyleyen Atatürk, Cumhuriyet’in her alanda ilerlemenin en açık teminatı olduğunu da vurgulamıştır.

Biz, Cumhuriyetle birlikte siyaset, ekonomi, hukuk, eğitim ve kültür alanlarında atılan adımlar ve Atatürk devrimleri ile elde edilen kazanımların sağladığı olanaklarla yetiştik ve bugünlere ulaştık. Ülkemizin gelişmesine ve kalkınmasına, dünya ekonomik rekabetinde saygın bir yere ulaşmasına katkıda bulunmak en öncelikli sorumluluğumuz; bizim için canlarını vermiş atalarımıza, şehitlerimize olan borcumuzdur.

Büyük Cumhuriyet emanetini taşıyabilmek ve ilelebet payidar kalmasını sağlayabilmek için “Türk milletinin yürümekte olduğu ilerleme ve uygarlık yolunda elinde ve başında tuttuğu meşale, müspet ilimdir.” diyen Atatürk’ün çağdaş uygarlık seviyesine ulaşma hedefi doğrultusunda, hür düşünce ve pozitif bilimin rehberliğinde ilerlemeli; Cumhuriyet ilkelerinin etrafında kenetlenerek, bireysel ve kurumsal olarak hiç durmadan kendimizi geliştirmeli, inanç ve tutkuyla çalışmalıyız.

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmanın gururuyla, “İstiklal Savaşı” kahramanlarının, bu Cumhuriyet’i kuran atalarımızın ahfadı olmanın onuruyla, Cumhuriyetimizin 100. yılını coşkuyla kutluyor; Gazi Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde Cumhuriyet’i bizlere armağan eden bütün kahramanlarımızı, şehitlerimizi ve gazilerimizi rahmet, minnet ve şükranla anıyorum.

Erol Bilecik

Index Grup Yönetim Kurulu Başkanı
2017 – 2018 TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı

Dünya tarihinde öyle liderler vardır ki 100 yılda bir gelirler. İşte böyle büyük bir lider olan Atatürk, “Cumhuriyet nedir?” diye soran köylü vatandaşa “Cumhuriyet, kimsesizlerin kimsesidir” diye cevap vermiştir. Cumhuriyetin bundan daha güzel bir tanımı olabilir mi? Bugün emsalsiz başarılarla dolu geçmişimizden aldığımız güçle ve büyük umutlarımızla aydınlık yarınlara doğru yürürken Atamız’ın “kimsesizlerin kimsesi” olarak tanımladığı Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. yılını kutlamanın gururunu ve coşkusunu yaşıyoruz.

Cumhuriyet bu güzel topraklarda yaşayan herkese hukuki, ekonomik, kültürel ve sosyal güvence sağlamıştır. Atatürk çağdaş, laik, demokratik ve sosyal bir hukuk devleti anlayışıyla yepyeni bir başlangıcın liderliğini yaparken insanımızın en çok ihtiyaç duyduğu umudu, güveni ve dayanışma duygusunu yeşertmiş ve gelecek nesillere fikirleri ve yaptıklarıyla yol göstermiştir. Eğitim, kültür-sanat, bilim, çevre, spor ve kadın hakları alanlarında ortaya koyduğu ilerciler ve öngörülüler yaklaşımlarıyla bizlere çağdaş bir toplum olmanın bütün anahtarlarını sunmuştur. Çok kısa bir sürede çok güçlü bir ülkenin temellerinin atılmasını sağlayan bu anahtarlar arasında eğitim, bugün en kritik konumuzdur. Atamız’ın da en çok üzerinde durduğu meselelerin başında eğitim gelmiştir. Bunun iki temel nedeni; eğitimin kalkınma hareketindeki yeri ve Cumhuriyeti koruyacak yeni nesilleri yetiştirme gereği idi. “Cumhurbaşkanı olmasaydım, Milli Eğitim Bakanı olmak isterdim” sözü, Atamız’ın eğitime verdiği önemi açıkça gösterir.

Bugün gelişmiş ülkeler, güçlü bir geleceğin çözümünü eğitimde arıyor. Türkiye’de ise eğitimin yarınlara etkisi maalesef hala tam olarak anlaşılabilmiş değil. Oysa eğitim, bir ülkenin geleceğinin güvencesidir. Bir ülkenin kalkınması, her şeyden çok o ülke insanının gelişmesine bağlıdır. Hayalimizdeki yarınlara ulaşmak için çağdaş bir eğitim sistemi ile yetişecek, özgür düşünen, bilim-kültür-sanat alanlarında iyi yetişmiş, yaratıcı ve sosyal sorumluluk sahibi gençler, en önemli kozumuzdur. Tam da Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılına adım atmak üzere olduğumuz bugünlerde gençlerimize güçlü ve mutlu bir gelecek için umut borcumuz var. Çünkü kimsesizlerin kimsesi olan Cumhuriyetimiz, aynı zamanda umutsuzların da umududur.

Olağanüstü işleri olağanüstü liderler başarırlar. Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti ile özgür, çağdaş ve mutlu bir ülkeyi bizlere miras bırakan tüm kahraman şehitlerimizi ve gazilerimizi minnet ve saygıyla anıyorum.

Atamız’ın bizlere emaneti olan Cumhuriyetimizin 100. yılı kutlu olsun!

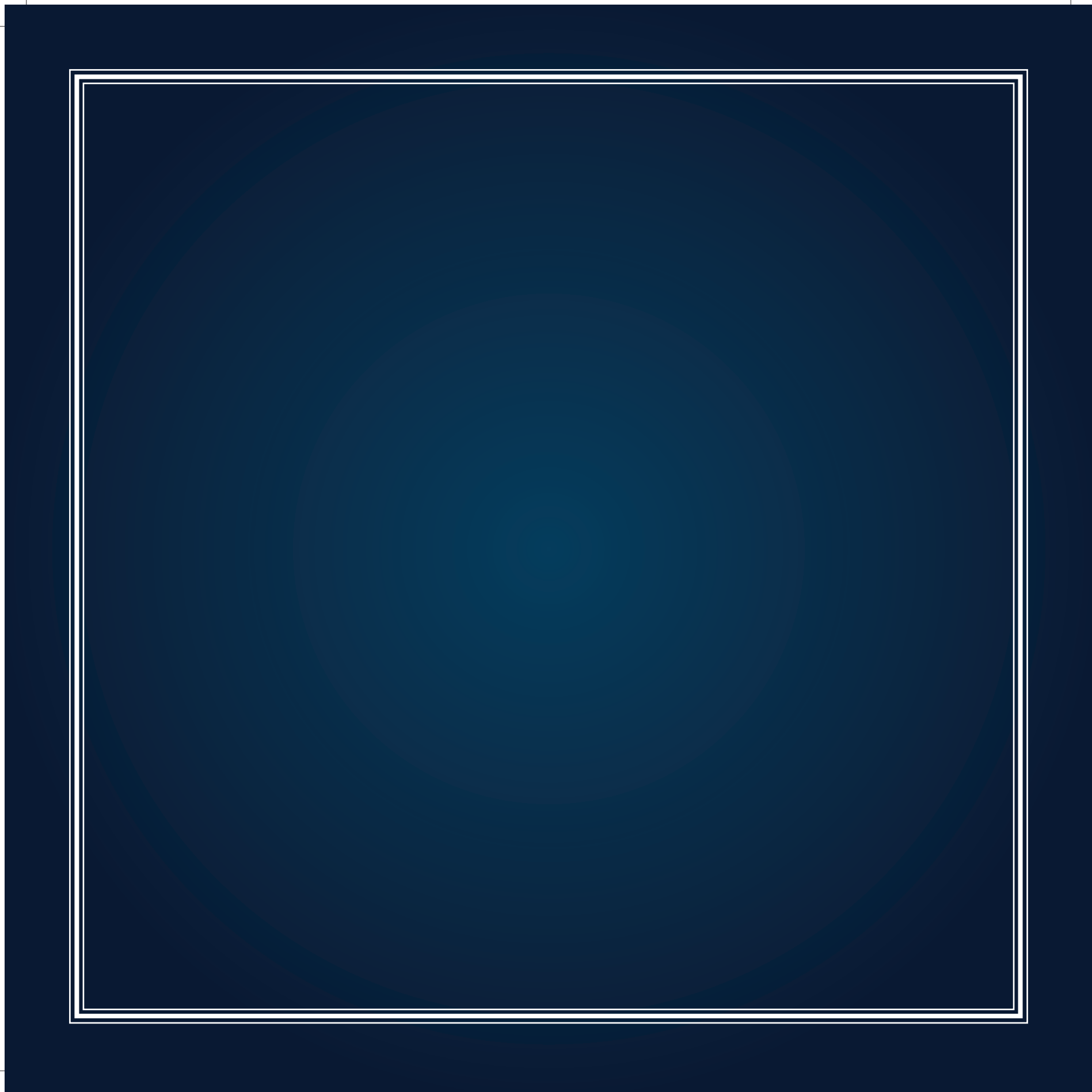

Bu yayına katkı sağlayan TÜSİAD'ın geçmiş dönem Yönetim Kurulu Başkanları ile
Yüksek İstişare Konseyi Başkanlık Divanı Başkanları ve mevcut / geçmiş dönem
Divan üyelerinin yazıları TÜSİAD'a üye olma tarihlerine göre sıralanmıştır.
Değerli üyelerimize teşekkür ederiz.

TÜSİAD

CUMHURİYETİN
100 *yılı*

CUMHURİYETİN

100 *yılı*

TUSİAD

www.tusiad.org